

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel III. Hoe de Martelaer van eenen ketterschen predicant
onder-vraeght ende ter doodt verwesen wierdt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

CAPITTEL IIII.

Hoe de Martelaer van eenen ketterschen predicant onder-vraeght ende ter doode verwesen wierdt.

NMer drij daghen is tot hem ghecomen een valsche Evangelische predicant ghenoemt Adriaen Cock/een aposthaet vande Orden vande Regulariers van S. Augustijn upt het clooster te Donck/by Doordrecht / legghende dat hy daer ghelonden was vanden Prince van Orangien. Dese soo haest als hy inde deure quam heeft gheseght: Waer is hier dese goddeloose monick de predicant? Wilhelmus van sijn wreedthepdt niet verbaert zijnde/ heeft gheandtwoordt dat hy was de ghene dien hy sochte. Hy septe weder-om: Ick ben hier ghelonden om v te onder-braghen. Dit hoorende Wilhelmus/ sijn ooghen ten hemel-waerts slaende heeft ghebeden al-dus: **O** Heere Jesu Christe / die tot Matt. 10 v Apostelen gheseght hebt / Als ghy staen sult veur Coninghen ende Presidenten / soo en wilt niet denken hoe ende wat ghy spreken sult / want het sal u-lieden ghegheuen worden op de ure wat ghy spreken sult. Want ghy en zijt niet de ghene die daer spreket / maer t'is de gheest uws Vaders / die in u-lieden spreket. Nu bidde ick v/ gheeft my eenen mondt ende wijshepdt tegen v vanden / ende geest my in wat ick hen andtwoorden magh. Dit rozt ghebedt comende upt het binnenste des herten/ heeft Godt metter daedt ter-stondt ghetoot van hem verhoort te wesen. Want al-soo daer veur de handt een disputatie tusschen hen beyden wierdt aen-ghestelt / daer-der vele tegen-wozdigh waren/ heeft Wilhelmus de vermetelijchepdt van desen
sijnen

sijnen onder-braggher met sijn gheleerde andtwoor-
 den al-soo te neder ghedruckt (hoe wel dat hy hem
 glorieuselyck veur-seker vermeten hadde dat hy
 victorie crijghen soude in desen aen-slaggh) dat hy
 claerlyck verwonnen ende ouer-tuyghyt zynde / niet
 en wieste wat hy op sijn redenen soude andtwoordē.
 Veur welcke beschaemthepdt verweckt zynde /
 heeft hem ghekeert tot schampere woorden ende
 dreyghementen als sijn upterste toe-blught / ghe-
 lyck sulcke menschen ghewoon zyn te doen : ende
 sluytende de disputatie met een propost hem ende
 sijn ghelijcken dienende / heeft gheseght : Ghy
 boose ende eer-loose monick / maect v ghereedt /
 want morgghen moet ghy steruen . Dit spytigh
 ende herdt vonnisse ontfanghende de heylighe man
 van eenē dienaer des doodts ende der bederffenissen /
 en heeft niet qualijck teghen ghesproken : maer
 heeft sy-seluen hier-om gheluckigh gheacht / dat
 hy van Gode gheroepen wierdt om Christi lyden
 deelachtigh te worden . Soo heeft hy met blyd-
 schap des herten ende des aen-siechts naer den he-
 mel op-siende dit ghebedt ghestort : O Heere Iesu
 Christe / ist dat ghy my gheweerdicht soo groote
 gratie te gheuen / dat ick gheroepen werde om de
 pyne des doodts veur uwen naem te verdraghen /
 ick bidde v om een saecke / gheeft my cracht ende
 sterckhepdt / dat gheen verschyckthepdt noch ten-
 tatie my en scheyde van het op-recht Catholijck
 ghelooue : maer dat ick totten lesten adem toe on-
 verroert magh bliuen inde heylighe belijdinghe .
 Doodts de schimpen / toe-naemen ende boefach-
 tighen spotterijen die hem tusschen beyden van desen
 boosen dupuelf-dienaer ende de soldaeten aen-ghe-
 daen wierden / verdroegh hy niet alleen patiente-
 lyck / maer verachtete de selue oock met een groote

broom-hertighepdt. Dit alleen en conste hy niet
 verdragen dat hy de leelijcke ende schroomelijcke
 blasphemien teghen het hoogh-weerdigh Sacra-
 ment ende andere heplighe mysterien des gheloofs
 moeste hooren. Als ten lesten de predicant met sijn
 gheselschap upt de camer vertroocken was / soo heeft
 hy sijnen mede-gheselle met hem ghevanghen we-
 lende al-dus toe-ghesproken: Wel aen / broeder /
 laet ons doch vol-herdigh bliuen inde belijdinghe
 van het Catholijck ghelooue / ende d'welck ons
 veur al van noode is / laet ons om de gratie ende
 by-standighepdt Godts oodt-moedelijck bidden.
 Maer tot Gode sprak hy onder-tusschen: Ver-
 sterckt my o Heere / versterckt my. Hy verhaelde
 oock tot sijnen mede-gheselle / hoe dat hy tot sijn
 moeder (die om de religie wil Hollandt verlaeten
 hadde / ende te Breda was comen wonen) dick-
 wils hadde gheleght: O moeder / moght ghy dien
 dagh eens sien / dat ghy eenen sone hadt / die veur
 het Catholijck ghelooue de doodt steruen moght.
 Ick hope / seyde hy / dat dese mijne begheerte van
 Gode verhoort / nu vol-braght sal worden. Al-
 soo dat de vierighe Martelaer Christi met den Apo-
 stel Paulo de doodt veur ghewin rekenende / en
 wenschte met aller begheerten anders niet / dan ont-
 bonden te worden ende met Christo te zyn. Hy
 heeft op dien seluen daghe upt den kercker gheschre-
 uen eenen troostelijcken briez aen sijn moeder / wel
 denckende dat sy nu verstaen hebbende het perijckel
 daer haer sone in was / naer haer moederlijck herte
 veur hem seer benauwt ende beducht soude wesen.
 Het in-houdt van den briez was sulchs: Dat het
 met hem seer wel was / midts dat hy lede om de
 recht-veerdighepdt wille. Dat hy seer gherust van
 herten was / ende gheerne hem te breden stelde in
 den

den wille Godts. Jae oock dat hy hopte deur de
 Goddelijcke gratie / dat seer roys in hem vol-
 braght soude worden t'ghene dat hy haer dick-
 wils verclaert hadde te wesen sijn innighe ende her-
 telijcke begheerte. Dat hem gheen meerder ghes-
 luck en soude moghen toe-comen. Haer daer-om
 biddende ende vermaenende / dat sy met sijn ghe-
 vanghenisse / benauwthepdt ende doodt / soo verre
 het al-soo quame / haer niet en soude quellen / maer
 dat sy haer seluen met alle haere ghedachten ende
 sorgb-vuldigheden soude werpen op Godt alleen/
 die is de aller-beste trooster van benauwde herten/
 ende dat sy haers sones aen-staenden strjdt hem
 in haere ghebeden soude bevelen.

CAPITTEL V.

Hoe de Martelaer ter galghen uyt-gheleydt
 wierdt.

DEs anderen daeghs / alst gheschickt was dat
 hy ter doodt ghebraght soude worden / is hy
 heel vroegh veur den daghe op-ghestaen / ende heeft
 hem met aller oodt-moedighepdt des herten ende
 des lichaems ter aerden gheworpen / sijn handen
 ten hemel-waert gheheuen / vierighe ghebeden tot
 Gode ghestort / sijn by-standt versoekende teghen
 de aen-staende uyterste ende aller-swaerste tentatie/
 ende ander-weruen aen den eer-weerdighen Pater
 sijnen mede-ghevanghenen sijn biechte ghelyproken/
 om alle stof der menschelijcker affectien daer de
 consciencie mede moght belabbert wesen t'eene-
 mael af te vaeghen. Omtrent den acht uren is
 daer met eenigh bescheedt gheromen een capiteyn
 ouer de Geulche soldaeten ghenoeemt Marliant/
 ende heeft den sippier oft bewaerder vande ghevan-
 ghenen